FELHASZNÁLÓI DOKUMENTÁCIÓ

ÜZEMBEHELYEZÉSI KÉZIKÖNYV

A népesség-nyilvántartás helyi rendszeréhez IBM PC számítógépre

4.0 Verzió

Készítette: eKÖZIG ZRT.

Készült: 2011. március

Jelen dokumentáció a területi és helyi személyiadat- és lakcímnyilvántartó (továbbiakban: SZL vagy népességes) rendszer beindításához szükséges konkrét lépéseket írja le IBM PC kompatibilis számítógépen, MS Windows 98 operációs rendszer alatt.

A leírás egyes részei feltételezik a Windows 98 operációs rendszer alapfokú ismeretét.

Installálás

Az SzL rendszer területi és helyi szintje PC kompatibilis kliens számítógépeken és SQL7 vagy Oracle8 adatbáziskezelőt használó kis – közép méretű szerver gépeken üzemel. Azokon a helyeken, ahol ez az architektúra nincs meg, használható a Microsoft MSDE nevű adatbázis motorja. Ez tulajdonképpen az SQL7 lecsupaszításából keletkezett, bizonyos feltételek mellett szabadon terjeszthető adatbáziskezelő, amely 5 felhasználóig megfelelő sebességgel működik.

Az alábbiakban az MSDE telepítését írjuk le. Azok, akik a fenti adatbáziskezelők egyikével rendelkeznek, a következő ponton átugorhatnak. Az SQL7 és Oracle8 telepítésével nem foglalkozunk, ezek használata estén feltételezzük a korrektül felinstallált adatbáziskezelő és szoftver környezet meglétét.

MSDE

A telepítő csomagot úgy paramétereztük fel, hogy kizárólag a C:\MSDETEMP alkönytárból indítható, és a C:\MSSQL7 alkönyvtárba installálódik be. Ennek megfelelően létre kell hozni a C:\MSDETEMP direktory-t és bemásolni a kapott állományokat:

MSDEInst.iss MSDEx86.dep msdex86.exe readme.txt setup.bat.

A MSDE megköveteli a WINDOWS hálózati szoftver jelenlétét, abban az esetben is, ha a gép nincs hálózatba kapcsolva. Ezért, telepíteni kell egy hálózati csatolót (abban az esetben is, ha nincs a gépben hálózati kártya). Tapasztaltunk szerint a hálózati csatolók listájának első sorában megjelenő "Észlelt hálózati csatoló" megfelel erre a célra.

El kell indítani a setup.bat file-t. Ezt követően további beavatkozás nem szükséges. Türelmesen meg kell várni (5-10 perc is lehet), amíg a képernyő tetején megjelenik a kész felirat, ekkor a telepítés kész. Ha a telepítés valami miatt megszakad, az újra installálás csak azután lehetséges, ha a registry-ből manuálisan töröltük az MSDE-vel kapcsolatos neveket.

Ha a telepítés sikeres, létrejön az adatbáziskezelőt tartalmazó C:\MSSQL7 direktory. A számítógép újra indítása után, a start sor végén látható egy piros jelzéssel ellátott torony számítógép ikonja. Erre duplán kattintva megjelenik az SQL Service Manager ablak. A start gombot megnyomva, az adatbáziskezelő elindul. Ekkor az ikon piros jelzése zöld színre vált. Érdemes az SQL Service Manager ablak a bal sarkában levő négyzetet bejelölni, mert ebben az esetben a Windows 98 minden indulásánál az adatbáziskezelő automatikusan elindul.

Hálózatos működés

A Windows 98 operációs alatt futó MSDE csak TCP/IP hálózati protokollal tud kommunikálni. A hálózatos működés feltétételezi az installált hálózatot és a TCP/IP protokoll meglétét.

A szerver gépen a TCP/IP cím beállításán túl további tennivaló nincs. A kliens gépen a Start menüből el kell indítani a Beállítások/Vezérlőpult/ODBC Data Sources programot. A SystemDSN fülre kattintva meg kell nyomni az <Add> nyomógombot. A megjelenő listából kiválasztani az SQL server sort majd megnyomni a <Befejez> gombot. Ekkor a Create New data source to SQL Server nevű ablak jelenik meg. Itt a Name és Server mezőbe írjuk be az MSDE-t futtató gép nevét és nyomjuk meg a <Tovább> gombot. A következő ablakon válasszuk a "With SQL Server Authentication …" radio buttont, a Login ID és password mezőbe azt a felhasználói azonosítót kell írni, amit a generáláskor használtunk. A Client Configuration gombot megnyomva a Network Library listából a TCP/IP-t kell kiválasztani, majd megnyomni az <OK> és <Tovább> gombot. Ha mindent helyesen töltöttünk ki, a kliens gép felveszi a kapcsolatot a szerverrel. A megjelenő ablakban be kell jelölni a "Change the default database to:" négyzetet és megnyomni a befejezés gombot.

SZL programok telepítése

A program telepítése két részből áll. Először a szerver számítógépen létrehozzuk az adatbázist. Ezt a lépést a kliens PC-n az AN4INST program végzi.

Második lépésként a megfelelő kliens programot telepítjük és beállítjuk a kezdeti paramétereket.

A programok installálásakor, a paraméterek beállításakor több esetben kérdést tesz fel a program. A kérdésre rendszerint van alapértelmezett válasz, ami minden esetben el is fogadható. Módosítása csak indokolt esetben javasolt.

AN4INST

Az AN4INST program fogja létrehozni a kezdeti adatbázisokat. A telepítéshez el kell indítani az AN4INST install csomagban levő SETUP.EXE programot. A program megkérdezi, hogy hova másolja be a programot (\Program_files\an4inst), és hogy hívják a program csoportot, ami alatt a népességes programhívások meg lesznek találhatók (AN4). Ezt követően az <install> gombot megnyomva a program és állományai a fenti területre íródnak.

Második lépésként el kell indítani az AN4INST programot. Ennek indítása más programokhoz hasonlóan az alábbi lépésekből áll (lásd Windows használati utasítás): START nyomógomb, Programok, An4, An4inst. A program indulása után az AN4 Install képernyő jelenik meg. A három kérdéscsoport után indul az adatbázis generálása. Három féle adatbázis választható:

- Rögzítő (népmozgalmi bizonylatok rögzítésére alkalmas)
- Népesség (Helyi népességnyilvántartási adatbázis)
- Összemásoló (területi szinten a bizonylatokat fogadó és továbbküldő program)

A második ablakban kiválasztható a használt adatbázis kezelő: SQL7 vagy ORACLE adatbáziskezelő. Az önálló gépeken használt MSDE adatbázis motor esetén az SQL7-et kell választani.

A harmadik ablakban SQL7 adatbáziskezelő esetén meg kell adni az adatbázist létrehozó gép nevét (hálózati azonosítóját), az adatbázis nevét. Abban az esetben, ha egy gépen több adatbázis is van (pl. Rögzítő és összemásoló) itt mindenképpen más néven kell őket hívni, különben az egyik adatbázis felülírja a másikat. A telepítendő adatbázis egy SQL7 felhasználóhoz kötötten jön létre. A felhasználó nevét és jelszavát a megfelelő helyre kell beírni.

Oracle adatbáziskezelő esetén a TNS név mezőbe kell beírni azt a szerviz nevet, ami alapján a PC-n futó program eléri a szerver adatbázist. Ezt a szervizt az Oracle kliens szoftvert installáló személy definiálja. Az Oracle8 adatbázis egy különálló táblatérben jön létre. Ennek a nevét és helyét is meg kell adni. A telepítendő adatbázis egy Oracle felhasználóhoz kötötten jön létre. A felhasználó nevét és jelszavát a megfelelő helyre kell beírni. A táblatér és felhasználó létrehozásához a program bekéri az Oracle System felhasználó jelszavát is, ezért ezt a részt neki kell futtatnia.

A kérdések megválaszolása után a <Telepít> nyomógombra kattintva indul el a ténylegesen az adatbázist létrehozó procedúra. Az adatbázist a rendszer adminisztrátor (SQL7 esetén "sa" Oracle estén "system") felhasználó hozza létre. Ennek jelszavát kérdezi meg utoljára a program (Az SQL szerver telepítésénél az "sa" felhasználó jelszó nélkül jön létre, míg az Oracle system felhasználó alapértelmezett jelszava "manager". A jelszót a rendszer adminisztrátor átírhatja.)

A <Mégsem> gombra kattintva kiléphetünk a telepítő programból.

Kliens program telepítés

A rögzítő, összemásoló, népességnyilvántartó program telepítése hasonlóan történik az AN4INST programéhoz. A programnak megadható egy diszk terület, ahová a program bemásolódik (pl. \Program_files\rog) és egy program csoport név, ami alatt a népességes programhívások megtalálhatók (AN4). Ezt követően az <Install> gombot megnyomva a program és állományai a fenti területre íródnak. A felajánlott alapértelmezett válaszok elfogadhatók.

Paraméter beállítás

A fenti kliens programok első elindulásakor egy paraméter beállító ablakot kell kitölteni. (A állítások a programból később módosíthatók.) Az ablak alján ki kell választani az

beállítások a programból később módosíthatók.) Az ablak alján ki kell választani az adatbáziskezelő típusát, és az adatbáziskezelőnek megfelelően megválaszolni a hozzáféréshez szükséges kérdéseket.

Oracle adatbáziskezelő esetén a TNS név mezőbe kell beírni azt a szerviz nevet, ami alapján a PC-n futó program eléri a szerver adatbázist. Az adatbázis eléréséhez be kell írni annak az Oracle felhasználónak a nevét és jelszavát, akit az AN4INST programmal hoztunk létre.

SQL7 adatbáziskezelő esetén meg kell adni az adatbázist létrehozó gép nevét (hálózati azonosítóját), az adatbázis nevét és annak a felhasználónak a nevét, akit az AN4INST programmal hoztunk létre.

A munka alkönyvtár mezőkben lehet kiválasztani azt a diszket, és alkönyvtárt, ahová a program által létrehozott állományok (listák, aldecentrum leszedés, decért karbantartó állományok) íródnak.

Ha minden beállításunk rendben van, megnyomhatjuk a <Tárol> gombot.

Felhasználó azonosítás

Sikeres adatbázis csatlakozás után elindul a program és bekéri a kezelő azonosítóját és jelszavát.

Első bejelentkezéskor a "Rendszer" felhasználó "Gazda" jelszóval lehet belépni. Új felhasználót felvenni, régit módosítani a program technikai feladatok, hozzáférési jogok menüponttal lehet. (Ennek leírása a megfelelő program dokumentációban található.) A "Rendszer/Gazda" bejelentkezéssel csak addig lehet bejelentkezni, amíg nincs másik olyan felhasználó, akinek hozzáférési jog állítás jogosultsága van.

Az installáló csomagot újabb verzió megérkezéséig meg kell őrizni.

- 7 -